

DOTRZEĆ TAM, GDZIE NAJTRUDNIEJ. WSPÓLNE CELE EUROPEJSKIEJ OBRONNOŚCI I KOSMOSU

Europejska Agencja Kosmiczna (ESA) rozwinię wspólnie z Europejską Agencją Obrony (EDA) nowe, szczególnie wymagające projekty w zakresie eksploracji nieznanymi lub potencjalnie niebezpiecznymi środowiskami. Obejmą one m.in. użycie nowego rodzaju dronów do monitorowania regionów dotkniętych kryzysem, katastrofami lub skażeniami oraz wykorzystanie technologii autonomicznych w oparciu o sztuczną inteligencję (AI) do poruszania się zarówno po powierzchni asteroid, jak i ekstremalnie wymagających terenów na Ziemi.

Osią podjętej współpracy będą dwa nowe wspólne projekty, które zostały już zatwierdzone przez Radę ESA i Radę Sterującą EDA – główne ciała decyzyjne obu sektorowych agencji. Są to najnowsze przejawy długoletniej już współpracy między tymi podmiotami administracyjnymi, bazującej na porozumieniu *ESA-EDA Administrative Arrangement* zawartym w 2011 roku, a ostatnio przedłużonym na kolejne lata.

Jak zgodnie podkreślają przedstawiciele obu ciał, usługi kosmiczne stały się niezbędne dla utrzymania bezpieczeństwa w Europie. Wytyczne dotyczące kierunku rozpoczynanych projektów ustalono już w 2017 roku, jeszcze w czasie obowiązywania poprzedniej umowy wykonawczej ESA-EDA (wykorzystanie zasobów kosmicznych do reagowania na zagrożenia związane z toksycznymi i niebezpiecznymi materiałami). Przeprowadzone w tym zakresie analizy wykazały, że systemy kosmiczne będą najlepszym czynnikiem szybkiej i adekwatnej reakcji na zagrożenia - pod względem uzyskiwania świadomości sytuacyjnej, wczesnego ostrzegania i reagowania na wystąpienie wszelkiego rodzaju sytuacji niebezpiecznych.

Przy określaniu zakresu dalszej współpracy, agencje postanowiły rozszerzyć jej obszar - znalazło to swoje odzwierciedlenie w umowie wykonawczej (zawartej jeszcze w grudniu 2019 roku) dotyczącej przeprowadzenia kolejnego etapu projektu demonstracyjnego o nazwie Autonomous Drone Services (AUDROS).

Czytaj też: [Eurodron do nawigacji wykorzysta Galileo](#)

Integrowanie zasobów kosmicznych ESA z obszarem działań EDA następuje w sektorach takich, jak telekomunikacja, nawigacja i obserwacja Ziemi. Aktualnie partnerzy chcą też wykazać korzyści wynikające z zastosowania autonomicznych i zdalnie pilotowanych statków latających, zarówno do działania w środowisku toksycznym, jak i funkcjonowania w sytuacjach katastrof na dużą skalę. Działanie to ma doprowadzić do rozwoju usług operacyjnych, które zapewnią stałe wsparcie użytkownikom z sektora obrony i bezpieczeństwa.

ESA i EDA współpracują również w opracowywaniu nowych technologii opartych na sztucznej

inteligencji w dziedzinie naprowadzania, nawigacji i nadzoru (Guidance, Navigation and Control - GNC). Zaawansowany, niezależnie działający GNC ma być także niezbędnym elementem ambitnych przyszłych misji kosmicznych, takich jak eksploracja powierzchni planetoid i komet oraz aktywne usuwanie niebezpiecznych śmieci kosmicznych z orbity.

Czytaj też: [Nowoczesny system w rękach strażaków. Satelity i drony pomogą walczyć z powodzią](#)

Na obszarze GNC ma skupić się drugi z podjętych niedawno projektów - ATENA, eksplorujący obszar nowych zastosowań sztucznej inteligencji z zamysłem bezpiecznego przeszukiwania niezbadanego i trudno dostępnego środowiska - takiego, jak na asteroidach.

Rola usług kosmicznych dla podmiotów zajmujących się bezpieczeństwem i obroną jest uznanym priorytetem dla Europy. Znaczenie zasobów kosmicznych i zastosowań dla zdolności obronnych znajduje odzwierciedlenie w zmienionym planie rozwoju zdolności (CDP) zatwierdzonym przez państwa członkowskie w Radzie Sterującej EDA w czerwcu 2018 roku.

Jorge Domecq, dyrektor generalny EDA

W przypadku ESA partnerstwo z EDA jest kluczowym elementem realizacji współpracy z Unią Europejską oraz wynikających z tego zobowiązań w zakresie bezpieczeństwa i ochrony Europy. „ESA jest dla nas naturalnym i zaufanym partnerem - przez lata zbudowaliśmy współpracę, która zaowocowała wieloma udanymi projektami, poprzez osiem umów wykonawczych o łącznej wartości ponad 5 milionów EUR we wspólnych inwestycjach, obejmujących kilka obszarów priorytetowych” - podkreślił szef EDA. Jak z kolei przyznał dyrektor generalny ESA, Jan Wörner, inicjatywy ESA w zakresie bezpieczeństwa kosmicznego i innych wspólnych działań (także na rzecz rozwoju odporności cybernetycznej), zostały ostatnio poparte, także decyzjami finansowymi ministrów państw współpracujących w ramach ESA - w trakcie Rady Ministerialnej „Space19+”.

Źródło: Europejska Agencja Kosmiczna

Czytaj też: [Ministrowie państw ESA obradują w Sewilli](#)